

LIBOS DIZAYNI SOHASIGA YANGI PEDAGOGIK YONDASHUV VA IJODIY TARBIYA MASALALARI

Zilola Patxillaevna Xaitova

O'qituvchi

“Libos dizayni” kafedrası mudiri

Kamoliddin Behzod nomidagi

Milliy rassomlik va dizayn institute

Diyora Abduxaliqova

Talaba

“Dizayn (libos va gazlamalar) yo'nalishi

Kamoliddin Behzod nomidagi

Milliy rassomlik va dizayn instituti

DOI: <https://doi.org/10.37547/ssa-V5-04-02>

Annotatsiya: Libos dizayni sohasi nafaqat moda tendentsiyalarini aks ettiruvchi san'at, balki ijodiy tarbiya sohasi sifatida ham muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy dunyoda libos dizayni o'quvchilari nafaqat estetik didni rivojlantirish, balki tanqidiy fikrlash, ijodiy qobiliyatlarni shakllantirish va texnologik savodxonlikni oshirish kabi muhim ko'nikmalarni egallashi kerak. Ushbu maqolada libos dizayni sohasiga yangi pedagogik yondashuv va ijodiy tarbiya masalalari muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: libos dizayni, pedagogika, portfoliyo, ilodiy tarbiya, san'at, estetik did, vizualizatsiya.

Аннотация: Сфера дизайна одежды - это не только искусство, отражающее модные тенденции, но и важная область творческого воспитания. В современном мире студенты дизайна одежды должны не только развивать эстетический вкус, но и овладевать такими важными навыками, как критическое мышление, формирование творческих способностей и повышение технологической грамотности. В данной статье рассматриваются вопросы нового педагогического подхода и творческого воспитания в сфере дизайна одежды.

Ключевые слова: дизайн одежды, педагогика, портфолио, творческое воспитание, искусство, эстетический вкус, визуализация.

Abstract: The field of fashion design is not only an art that reflects fashion trends, but also an important area of creative education. In the modern world, fashion design students need to develop not only aesthetic taste, but also important skills such as critical thinking, development of creative abilities, and increased technological literacy. This article discusses the issues of a new pedagogical approach and creative education in the field of fashion design.

Keywords: clothing design, pedagogy, portfolio, creative education, art, aesthetic taste, visualization.

Kirish

Zamonaviy dunyoda libos dizayni nafaqat estetik qiyofani shakllantiradi, balki texnologiya, ekologik mas'uliyat va ijtimoiy o'zgarishlar bilan chambarchas bog'langan. Ushbu maqolada libos dizaynining zamonaviy tendentsiyalari, texnologiyalar va kelajak istiqbollari chuqurroq tahlil qilinadi. Libos dizayni - bu faqatgina moda tendentsiyalarini kuzatib borish va libos yaratish san'ati emas. U insoniyatning madaniy, ijtimoiy va estetik qadriyatlarini aks ettiradigan, shuningdek, ijodiy qobiliyatni rivojlantirish va shaxsiy ifodani rag'batlantirishga xizmat qiladigan sohadir. Pedagogik yondashuv libos dizaynini o'qitish va o'rganish jarayonida

muhim rol o'ynaydi, chunki u talabalarda ijodiy qobiliyatni rivojlantirish, tanqidiy fikrlashni shakllantirish va estetik didni o'stirishga qaratilgan.

Asosiy qism

Libos dizaynini o'qitishda an'anaviy usullar o'rniga pedagogik yondashuvlarni muntazam ravishda yangilab borish talab etiladi. Ushbu yondashuvlar birqator jihatlarni o'z ichiga oladi:

- Loyiha usulining qo'llanilishi, loyiha usuli talabalarni mustaqil fikrlash, muammolarni hal qilish va ijodiy yechimlar topishga o'rgatadi. Ular o'zlarining loyihalarini rejalashtiradilar, tadqiqot olib boradilar, materiallarni tanlaydilar, ishlab chiqaradilar va natijalarini taqdim etadilar.

- Portfoliyo shakllantirish, bu talabaning ijodiy faoliyatini aks ettiruvchi muhim hujjatdir. Ular o'zlarining eskizlari, loyihalari, tadqiqotlari va tanqidiy tahlillari bilan portfoliyo to'ldiradilar. Bu talabalarga o'zlarining ishlarini baholash, tanqidiy fikrlash va o'zlarini namoyish etish imkonini beradi.

- Muloqot va munozara, libos dizaynida muloqot va munozara muhim ahamiyatga ega. Talabalar o'zlarining g'oyalarini muhokama qiladilar, bir-birlaridan o'rganadilar va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradilar. O'qituvchi talabalarni tinglaydi, ularning fikrlarini rag'batlantiradi va ijodiy muhit yaratadi.

- Amaliy mashg'ulotlar, amaliy mashg'ulotlar talabalarga nazariy bilimlarni amalda qo'llash imkonini beradi. Ular turli xil materiallar bilan ishlashni, tikish texnikasini o'rganishni va o'zlarining liboslarini yaratishni o'rganadilar.

- Ijodiy tarbiya esa libos dizayni o'qitishda juda muhim ahamiyatga ega. Talabalarni ijodiy fikrlashga, yangi g'oyalarni ishlab chiqishga va o'ziga xos uslubni shakllantirishga o'rgatish kerak. Ilhom manbalarini o'rganish, talabalar turli xil ilhom manbalarini o'rganadilar: san'at, moda, tarix, madaniyat, tabiat va boshqalar. Ular o'zlarini turli xil uslublar va tendentsiyalar bilan tanishtiradilar. Eksperimentlar, talabalar turli xil materiallar, texnikalar va uslublar bilan tajriba o'tkazadilar. Bu ularga yangi g'oyalarni kashf etishga va o'ziga xos uslubni shakllantirishga yordam beradi. Tanqidiy fikrlash, talabalar o'zlarining ishlarini tanqidiy ravishda baholashni o'rganadilar. Ular o'zlarining g'oyalarini, dizaynlarini va materiallarini tanqidiy tahlil qiladilar. O'ziga xoslik, talabalar o'ziga xos uslubni shakllantirishga o'rganadilar. Ular o'zlarining shaxsiyatlarini, qiziqishlarini va qadriyatlarini o'zlarining dizaynlarida aks ettiradilar.

Pedagogik yondashuv talabalarda ijodiy qobiliyatni rivojlantirishga qaratilgan. Bu ularga o'z g'oyalarini ifoda etish, turli materiallar bilan ishlash, ranglar va shakllarni birlashtirish, shuningdek, o'ziga xos uslubni yaratish imkonini beradi, bu talabalarga tanqidiy fikrlashni shakllantirishga yordam beradi. Ular libosning funksionalligi, estetikligi, madaniy ahamiyati va ekologik ta'sirini tahlil qilishni o'rganadilar. Turli davrlarning moda tendentsiyalari, ranglarning psixologik ta'siri, materiallarning xususiyatlari va estetik mezonlarni o'rganadilar.

Libos dizayni loyihalarini amalga oshirish ko'pincha jamoaviy ishni talab qiladi. Yangi pedagogik yondashuv talabalarda jamoaviy ishga o'rgatish, muloqot qilish va birgalikda ishlay olish qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan.

Kompyuterlashtirilgan dizayn dasturlari libos dizaynerlariga o'z g'oyalarini vizualizatsiya qilish, simulyatsiya qilish, turli xil materiallarni sinab ko'rish va virtual prototiplar yaratishga yordam beradi. VR texnologiyasi libos dizaynerlariga o'z loyihalarini virtual muhitda ko'rish, sinash va mijozlarga taqdim etish imkonini beradi. Bu mijozlarga kiyimlarni virtual ravishda kiyib ko'rishga va o'z tanlovlarini qilishga imkon beradi.

AI texnologiyasi libos dizaynida mijozlarning ehtiyojlari va tendentsiyalarini tahlil qilish, libos yaratish va ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirishga yordam beradi. AI shuningdek, yangi materiallarni kashf etish va kiyimlarni shaxsiylashtirishda muhim rol o'ynaydi.

Kelajakda libos texnologiya bilan yanada birlashadi. Bu sensorlar, mikroprotsessorlar va boshqa texnologiyalar bilan jihozlangan libos yaratilishini o'z ichiga oladi. Kiber kiyimlar salomatlikni kuzatish, aloqa va boshqa funksiyalarni bajarishga qodir bo'ladi.

Zamonaviy libos dizayni texnologiya bilan chambarchas bog'langan. Pedagogik yondashuv talabalarda 3D bosma, kompyuterlashtirilgan dizayn va boshqa texnologiyalarni qo'llash

ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. 3D bosma texnologiyasi libos dizaynida prototiplash va ishlab chiqarish jarayonlarini inqilob qilmoqda. Bu talabalarga o'z g'oyalarini tez va arzon narxda prototiplashga, shuningdek, murakkab dizaynlarni yaratishga imkon beradi. Kelajakda libosmijozlarning shaxsiy o'lchamlari va ehtiyojlari asosida ishlab chiqariladi. 3D skanerlash va 3D bosma texnologiyalari bu jarayonni avtomatlashtiradi va har bir mijoz uchun noyob kiyimlar yaratishga imkon beradi.

Zamonaviy modaning asosiy yo'nalishlaridan biri - individuallik va o'ziga xoslik istagi. Bu modulli elementlar, olinadigan qismlar, o'zgaruvchan uslublar va boshqalar kabi kiyimni o'zgartirishning turli usullarida aks etadi. Iste'molchilar o'zlarining uslublarini yaratish va kiyimni o'z ehtiyojlariga mos ravishda tikish qobiliyatini tobora ko'proq qadrlashadi.

Yana bir muhim tendentsiya - bu funksionallik va estetikaning kombinatsiyasi. Zamonaviy konvertatsiya qilinadigan kiyimlar nafaqat zamonaviy ko'rinishga ega, balki ob-havodan himoya qilish, harakatlanish qulayligi, uzunlik yoki shaklni o'zgartirish qobiliyati kabi amaliy xususiyatlarga ega.

Shuningdek, kiyimni barqaror iste'mol qilish va qayta ishlash tendentsiyasini ham ta'kidlash kerak. Ko'pgina brendlar va dizaynerlar chiqindilarni kamaytirishga va mahsulotlarning ishlash muddatini uzaytirishga yordam beradigan modellarni faol ravishda ishlab chiqmoqdalar. Bu oson ta'mirlash, materiallarni qayta ishlatish yoki hatto eski kiyimlarni qayta tiklash qobiliyatini o'z ichiga olishi mumkin.

Xulosa

Libos dizayni - bu ijodiy qobiliyatni rivojlantirish, tanqidiy fikrlashni shakllantirish va estetik didni o'stirishga qaratilgan pedagogik yondashuvni talab qiladigan soha. Pedagogik usullardan foydalanish orqali libos dizayni o'qitish talabalarida ijodiy qobiliyatni rivojlantirish, tanqidiy fikrlashni shakllantirish va estetik didni o'stirishga yordam beradi.

Foydalangan adabiyotlar ro'yxati:

1. Гайсина, р. III. (2022). Исследование изображения орнамента и его месторасположения в костюмах народов средней азии раннего средневековья. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2(1), 239-247.
2. Zaripova, M. S. (2022). Training of a future designer in the process of creating a model for a designer-engineer, technologist, economy, master. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2(Special Issue 4-2), 115-121.
3. Muratovna, X. U. (2021). Libos dizayni ta'limida ekologik-innovatsion matolarning ahamiyati va zamonaviy moda-kostyum dizayn sanoatiga tadbiq etishning istiqbollari. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 1(4), 240-251.
4. Raxmatilloevna, F. M. (2021). Creativity in Fashion Design. *Pindus Journal of Culture, Literature, and ELT*, 1(11), 73-76.
5. Атаханова, Ф. З. (2021). Ўзбек анъанавий либоси ва замонавий моданинг ўзаро интеграция жараёнини таҳлил этишдаги методологик муаммолар. *Взгляд в прошлое*, 4(6).
6. Зарипова, м. А. (2021). Толали моддалардан тайёрланган музей коллекцияларининг тадқиқот жараёнлари. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 1(Special Issue 2), 34-49.